

งานกราฟิก

GRAPHIC

อัศวิน ศิลปเมฆากุล*

จุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์งานกราฟิกไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด งานจะต้องปราณีตและมีแบบแผนการวางแผนงานที่ดีเพื่อให้กระบวนการผลิตงานมีประสิทธิภาพ ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่ายต่างๆ ลดข้อบกพร่องผู้ออกแบบทำงาน กราฟิกต้องกำหนดแนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหา รายละเอียด ภาพประกอบลักษณะสื่อที่ใช้ในการนำเสนอกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนงบประมาณในการใช้ โดยอาจเขียนไว้อย่างคร่าวๆ เป็นภาพร่างแบบอย่างหยาบๆ โดยแสดงไว้หลายๆ แนวความคิดเพื่อเป็นแนวทางในการทำงานขั้นต่อไป การร่างแบบจะช่วยให้ให้ความคิด ที่เป็นนามธรรม ดูเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ร่วมงานได้เกิดความเข้าใจในทิศทางอันเดียวกัน ผู้ร่างแบบก็ต้องใช้วิธีการร่างแบบ ไว้หลายแนวทางเพื่อนำเสนอด้วยวิธีการจัดองค์ประกอบ เพื่อให้ได้รูปแบบที่ดีที่สุด มีความสวยงาม แปลกสะดุดตาแก่ผู้พบเห็น และเหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย เมื่อได้แบบสเก็ตซ์ที่ดีที่สุด จึงสามารถที่จะกำหนด รายละเอียดเลย์เอาท์โดยจะกำหนดรูปแบบและขนาดของภาพ ตัวอักษร ข้อความ เนื้อหาโครงสร้างส่วนรวมทั้งหมดตำแหน่งของการจัดวางและองค์ประกอบต่างๆ

* อาจารย์ แฉนทวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

นักออกแบบกราฟิกจะต้องมีความเข้าใจในกระบวนการผลิตโดยตลอดเพื่อที่จะประสานงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ควบคุมการพิมพ์ และส่งงานตรงตามกำหนดเวลา ด้วยการควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ นักออกแบบระดับคุณภาพจะต้องมีการนำเสนอที่แสดงความคิดที่สร้างสรรค์ และเกี่ยวข้องกับรายละเอียดต่าง ๆ ที่จะผลักดันให้ความคิดโดดเด่น และต้องมีความสามารถในอันที่จะเกี่ยวข้องกับบุคคลไม่ว่าจะเป็นลูกค้า ช่างพิมพ์ คนขายวัสดุอุปกรณ์ คนทำงานธนาคาร ฯลฯ (วิรุณ ตั้งเจริญ 2531:11)

ฝ่ายต่าง ๆ ในการทำงานกราฟิก

การจัดทำงานกราฟิกโดยทั่วไปไม่ว่าขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่จะประกอบด้วย (วัลลภ สวัสดิวัลลภ 2527 : 41)

1. บุคลากร บุคลากรหนังสือพิมพ์ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการหาข่าว หรือสารคดีต่าง ๆ ที่นำมาลงพิมพ์นั้นจะต้องมีผู้สื่อข่าวเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น สำนักพิมพ์ จะต้อง มีผู้สื่อข่าวประจำ ผู้สื่อข่าวพิเศษ ผู้สื่อข่าวท้องถิ่น เป็นต้น

2. กระบวนการตกแต่งต้นฉบับ ในที่นี้ ได้แก่ กองบรรณาธิการซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในเรื่องที่จะพิจารณาเลือกสรร ตรวจสอบ ตกแต่ง ตัดต่อ ย่อขยาย ฯลฯ เพื่อให้เป็นรูปเล่ม หนังสือ หรือ ตกแต่งหน้าหนังสือให้ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านสนใจและติดตามอ่านต่อไปในฉบับหน้า

3. การพิมพ์ การพิมพ์จะดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อกองบรรณาธิการ หนี้อฝ่ายตกแต่งต้นฉบับ นำงานส่งมาให้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว การพิมพ์จะทำงานตามคำสั่งฝ่ายตกแต่งต้นฉบับ โดยจะรับคำสั่งตามเครื่องหมายและภาษาของกองบรรณาธิการ หรือเครื่องหมายการตกแต่งต้นฉบับ

4. การจัดการจำหน่าย งานกราฟิกโดยทั่ว ๆ ไปมักจะมีกองจัดการ เพื่อจัดจำหน่ายการหาสมาชิกตลาด และรวมทั้งการสำรวจความต้องการของตลาดด้วยว่ามีทิศทางและแนวโน้มของตลาด ทั้งนี้เพื่อจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มจำนวนและส่งเสริมการจำหน่ายให้สูงขึ้น การจัดการจำหน่ายจะควบคุมเรื่อง ราคาส่ง ค่าพาหนะ เจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ลำดับขั้นตอนการทำงานกราฟิก

การปฏิบัติงานออกแบบกราฟิกให้มีคุณภาพควรมีการตรวจสอบข้อมูลและมีการวิเคราะห์ทิศทาง ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ เพื่อต้องการทราบถึงทิศทาง ความต้องการลักษณะความสนใจของกลุ่มเป้าหมายว่าต้องการอย่างไร เพื่อจะได้นำมาเป็นแนวคิดในการออกแบบ ซึ่งผู้ออกแบบกราฟิกจะต้องศึกษาทิศทางของกลุ่มเป้าหมายของผู้บริโภค ศึกษาหาแนวทางการสร้างสรรค์งานออกแบบกราฟิก และทดสอบก่อนและหลังการเผยแพร่ ดังนั้นผู้ออกแบบกราฟิกจะต้องพิจารณางานกราฟิกแต่ละประเภท มีข้อดีและข้อจำกัดแตกต่างกันมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การรับข้อมูล การทำงานที่ดีต้องการดำเนินการอย่างมีแบบแผน จะช่วยให้งานสมบูรณ์ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่าย ลดข้อบกพร่อง

2. รวบรวมข้อมูล รูปแบบสื่อที่ต้องการจะนำเสนอว่าเป็นสื่ออะไร เช่น สิ่งพิมพ์โฆษณา ประชาสัมพันธ์ โปสเตอร์ แผ่นปลิว แผ่นพับ หนังสือ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ เพราะสื่อพิมพ์แต่ละอย่างมีความจำกัดในรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้ออกแบบกราฟิกจะต้องรวบรวมข้อมูลทั้งหมด ที่มีอยู่รวบรวมเพื่อศึกษาวิธีการและดำเนินการตามแนวคิดที่กำหนดไว้ได้แก่ข้อมูล เนื้อหา ภาพประกอบ ลักษณะสื่อและวิธีการ กลุ่มเป้าหมาย และงบประมาณ แนวคิดในการนำเสนอ ด้านคุณสมบัติ รูปร่าง รูปทรง และจุดเด่นของสินค้าหรือนำเสนอผลงานของตัวสินค้ามาเสนอ เพื่อกระตุ้นความสนใจให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ

กลุ่มเป้าหมายมีความสนใจต่อสื่อ นั้น ๆ มีปฏิกริยาตอบสนองการยอมรับที่แตกต่างกัน เพศ วัย การศึกษา อาชีพ ลักษณะสังคม ผู้ออกแบบต้องสร้างรูปแบบให้สอดคล้องกันอย่างดี ด้านการใช้ภาพประกอบรูปเล่มและข้อความภาษา กระบวนการผลิต การออกแบบสร้างสรรค์งานต้นฉบับ อาร์ตเวิร์ค จะต้องให้สอดคล้องกับลักษณะการผลิตเป็นแนวการพิมพ์ เช่น งานลักษณะลายเส้น และลายสกรีนงานขาวดำสอดสีหรืองานพิมพ์สีสี่สีธรรมชาติ งบประมาณการออกแบบต้องคำนึงถึง งบประมาณที่มีอยู่ จำนวนการผลิต ระยะเวลาการดำเนินการ ระบบการผลิตบางอย่างมีค่าใช้จ่ายสูง ในการออกแบบ บางครั้งไม่สามารถรวบรวมได้ จึงต้องวางแผนพิจารณาประมาณการให้เหมาะสมกับ ลักษณะของสื่อกับกลุ่มเป้าหมาย

3. วิเคราะห์ข้อมูล เป็นการนำเอาข้อมูลมาสรุปวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นแนวคิดในการ ออกแบบสร้างสรรค์งานกราฟิก การวิเคราะห์ข้อมูลจะประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์ตัวสินค้า เช่น คุณภาพรูปร่างและภาชนะ บรรจุของสินค้า ผู้ออกแบบ จะต้องศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดต่าง ๆ ของตัวสินค้า และศึกษาบุคลิกของผลิตภัณฑ์กลุ่มเป้าหมาย ของสินค้า ได้แก่ความนิยม ราคา คู่แข่ง

3.2 วิเคราะห์ความนิยม กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนำเสนอ เช่น เด็ก สตรี วัยรุ่น ฯลฯ มีความชอบ ความพึงพอใจ ความนิยมทั้งรูปแบบสีสันแตกต่างกัน ผู้ออกแบบควรศึกษากลุ่มเป้าหมาย สามารถแยกแยะรายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้บริโภค เช่น เพศ วัย การศึกษา อาชีพ การทำงาน ฯลฯ เพื่อนำมาศึกษาหาแนวคิดในการสร้างสรรค์งาน

3.3 วิเคราะห์ผู้บริโภค

การวิเคราะห์ภายใน ลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดการคิด การตัดสินใจของบุคคลที่เกิดจาก อิทธิพลภายใน เช่น แรงจูงใจ การเรียนรู้ บุคลิกภาพ และทัศนคติ

การวิเคราะห์ภายนอก ลักษณะต่าง ๆ อันเป็นเงื่อนไขของสภาพแวดล้อมที่สร้างความรู้สึกให้เชื่อถือที่เกิดจากอิทธิพลภายนอก เช่น ครอบครัว สังคม ราคาสินค้ามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกซื้อ ลักษณะนี้อาจนำมาเป็นกลยุทธ์ในการออกแบบโฆษณาประชาสัมพันธ์ การออกแบบผู้ออกแบบจะต้องวิเคราะห์สื่อเนื่องจากสื่อแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะและมีข้อจำกัดที่แตกต่างกัน เช่น ต้องการเป็นกลุ่มเป้าหมายใด

3.4 วิเคราะห์คู่แข่ง การวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าในรายละเอียดต่างๆ ของคู่แข่งชั้นเพื่อเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียที่เหมือนกันและแตกต่างกัน (มบุญ แสงหิรัญ 2522 : 60)

4. กำหนดแนวคิด สร้างสรรค์การกำหนดแนวคิดในการทำงานไว้อย่างคร่าว ๆ หรือแสดงภาพร่างอย่างหยาบ ๆ ไว้ก่อน โดยแสดงไว้หลาย ๆ แนวคิดเพื่อใช้ในการร่างแบบ

5. การร่างแบบ เมื่อได้แนวคิดหลักในเบื้องต้นแล้วก็จะร่างแบบให้ชัดเจนขึ้นเพื่อช่วยให้เห็นถึงแนวคิดที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมงานได้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน การทำงานก็จะดำเนินการไปอย่างราบรื่นไม่ผิดพลาด

6. การกำหนดรูปแบบ เป็นการกำหนดรายละเอียดในงานให้ชัดเจนยิ่งขึ้นงานเลยเอาที่จะกำหนดขนาดของตัวอักษร กำหนดรูปแบบการวางเลย์เอาต์ส่วนประกอบต่างๆ ที่แน่นอน

7. การตรวจสอบแบบก่อนทำต้นฉบับ เมื่อได้แบบร่างเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก่อนลงมือทำต้นฉบับในลำดับต่อไปควรตรวจสอบความถูกต้องของแบบว่าสามารถนำไปออกแบบจัดวางให้เป็นต้นแบบจริงได้เพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดที่หลัง

8. การทำต้นฉบับ งานต้นฉบับจะต้องมีความปราณีต พิถีพิถัน ความถูกต้อง ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมสำนวนภาษาและสาระไม่ขัดต่อสังคมศิลปวัฒนธรรม ความสวยงามขององค์ประกอบ ความปราณีตในการจัดตัวอักษร ระยะระหว่างบรรทัด ระยะช่องไฟ ภาพ และตัวอักษร ตลอดจนความสะอาด การใช้คำพิเศษ เนื่องจากงานต้นฉบับอาร์ตเวิร์ดจะต้องส่งไปยังฝ่ายต่างๆ เพื่อผ่านกระบวนการอย่างเป็นขั้นตอน การทำต้นฉบับจะมีส่วนประกอบที่สำคัญคือ

ความถูกต้อง ของภาษาเนื้อหาข้อมูล ภาพประกอบมีความเหมาะสม

ความสวยงาม ขององค์ประกอบตัวอักษร ข้อความ ภาพประกอบ

ความปราณีต ต้นฉบับที่ดีจะต้องมีความปราณีต สะอาด เรียบร้อย ในการจัดตัวอักษร

ข้อความภาพประกอบการวางตำแหน่งในส่วนต่างๆ ตลอดจนการฉีกปะติดภาพและการแต่งต้นฉบับ การจัดทำต้นฉบับงานกราฟิกสามารถจัดทำได้ 2 ลักษณะคือ

1. ต้นฉบับประดิษฐ์

2. ต้นฉบับคอมพิวเตอร์

8.1 ต้นฉบับประดิษฐ์ ที่เกี่ยวข้องกับงานพิมพ์ ประกอบด้วย

งานตัวอักษร ตัวอักษรมีบทบาทที่สำคัญในการทำต้นฉบับ ตัวอักษรจะเป็นสื่อทำให้ผู้ดูเกิดความสนใจและพึงพอใจ กำหนดขนาดรูปแบบตัวอักษร จึงต้องมีความเหมาะสมกับงาน

งานภาพประกอบ การนำภาพมาใช้ในงานการพิมพ์จะต้องมีความคมชัด รูปชัดเจนและสอดคล้องกับเนื้อหาประกอบด้วย

ภาพลายเส้น เป็นภาพที่มีลักษณะคมชัด การสร้างภาพลายเส้นอาจจะเป็นภาพเขียน ภาพถ่าย และภาพคอมพิวเตอร์

ภาพระบายสี ภาพระบายสีนิยมนำมาใช้เป็นภาพประกอบ สามารถให้รายละเอียดภาพได้หลายสีเหมือนของจริง เช่น ภาพระบายสีน้ำ สีน้ำมัน สีโปสเตอร์ สีหมึก สีดินสอ สีเทียน ฯลฯ

ภาพถ่าย ปัจจุบันภาพถ่ายมีบทบาทอย่างมาก ภาพถ่ายสามารถสร้างภาพลักษณะลายเส้น ลายเส้นสูงชัด ภาพถ่ายสีเดียวหรือหลายสี

ภาพเทคนิค มีวิธีการนำเสนอด้วยหลายวิธีการ เช่น ด้วยการพ่นสี ภาพปะติด ภาพลวงตา ภาพรูปทรงเปิด เทคนิคจากห้องมือ ตกแต่งภาพถ่าย การย่อและขยายภาพ การถ่ายสำเนา ถ่ายเอกสาร

8.2 ต้นฉบับคอมพิวเตอร์ ปัจจุบันได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เพราะสามารถแสดงผลเป็นตัวอักษรในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดได้มีความคล่องตัวสูงในด้านการทำงานกราฟิกปัจจุบันได้มีการจัดทำซอฟต์แวร์หรือที่เรียกกันว่าโปรแกรม สามารถสร้างภาพ สร้างตัวอักษรได้หลากหลาย สามารถจัดหน้าประกอบหน้า ตัดคำเป็นต้น คอมพิวเตอร์มีแบบตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีมากมาย ซึ่งนักออกแบบกราฟิกสามารถเลือกและนำมาใช้ได้ตามความเหมาะสม ภาพคอมพิวเตอร์ มีแบบภาพมากมายซึ่งนักออกแบบกราฟิกสามารถเลือกและนำมาใช้ได้ตามความต้องการมีทุกชนิด เช่นภาพลายเส้น ภาพวาดสีน้ำ ภาพวาดสีน้ำมัน ภาพถ่าย ภาพเทคนิคต่างๆ หรือต้องการสร้างขึ้นเองด้วย โปรแกรมเขียนภาพหรือทำได้ด้วยวิธีสแกนภาพต่างๆ ทุกชนิดที่ต้องการเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์เก็บไว้ในเครื่องและเมื่อต้องการก็จะนำภาพกลับมาใช้ได้

9. งานตกแต่งต้นฉบับ เป็นการตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นงานทั้งหมด ให้สะอาดหรือตกแต่งเพิ่มเติมเล็กน้อยให้สวยงามขึ้น

10. คำสั่งพิเศษ ผู้ออกแบบงานกราฟิกในการทำต้นฉบับ ต้องมีความชัดเจนไม่คลุมเครือ ภาษาที่ใช้ต้องเป็นภาษาที่ใช้ในวงการพิมพ์ เช่น การใช้คำสั่งย่อ-ขยาย ระบุการใช้สี การพิมพ์สีพิเศษ พิมพ์นูน การเคลือบกระดาษ ปึมนูน การกำหนดขนาดกระดาษ ความหนา สีกระดาษ ฯลฯ การเขียนคำสั่งเพื่อการพิมพ์ คำสั่งจะต้องถูกต้องชัดเจน เช่น คำสั่งสีการพิมพ์ คำสั่งย่อ-ขยายภาพ คำสั่งพิมพ์พิเศษ คำสั่งพิมพ์ตัดตกแต่ง เป็นต้น

11. งานแยกต้นฉบับ เป็นวิธีการแยกต้นฉบับที่เป็นส่วนของลายสกรีนกับลายเส้นทำต้นฉบับฟิล์มในการถ่ายทำต้นฉบับ

12. การพิสูจน์อักษรและความถูกต้องก่อนพิมพ์ การตรวจปรุ่ฟงานต้นฉบับที่จะส่งโรงพิมพ์ จะต้องได้รับการตรวจสอบก่อนอย่างดี เช่น ตัวอักษร การสะกดคำผิด ข้อความ ชื่อ ที่อยู่ เป็นต้น ระหว่างดำเนินการพิมพ์ควรตรวจสอบความสะอาด ในการพิมพ์มีรอยเลอะเพราะมีหมึกอุดตัน เป็นเส้น มีรอยขีดข่วน สีที่พิมพ์ชัดเจน สวยงามและคมชัด บางครั้งต้องใช้แว่นขยายส่องดูความคลาดเคลื่อน ด้านการพิมพ์ให้แน่ชัดเสียก่อนที่จะพิมพ์จริงเพราะหากเกิดการผิดพลาดจะทำให้งานเสียหาย เสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย

ตรวจปรุ่ฟ เมื่อเรียงพิมพ์เสร็จแล้วก็นำมาตรวจสอบกับต้นฉบับว่าที่เรียงไปแล้วถูกต้องหรือไม่ ผู้ตรวจปรุ่ฟควรตรวจหลาย ๆ ครั้งเพื่อความถูกต้องแน่นอนแล้วส่งไปทำการแก้ไขต่อไป การตรวจปรุ่ฟนอกจากดูตัวสะกดการันต์แล้ว ต้องตรวจดูอีกว่าการวางหน้า เว้นวรรค ช่องไฟ แบบตัวพิมพ์ ถูกต้องหรือไม่ การตรวจปรุ่ฟและแก้ไขสามารถสื่อความหมายกันระหว่างผู้ตรวจปรุ่ฟและผู้พิมพ์ ต้นฉบับ โดยเขียนเครื่องหมายแสดงลงบนต้นฉบับบริเวณที่พิมพ์ผิด (ณรงค์ สมพงษ์ 2535 : 135)

หน้าที่ของผู้ตรวจแก้ต้นฉบับ (วิษณุ สุวรรณเพิ่ม 2531 : 10) กล่าวถึงหน้าที่ที่สำคัญของผู้ตรวจแก้ต้นฉบับ มีดังนี้คือ

1. ตรวจแก้การเขียนในเรื่องการใช้ภาษา ไวยากรณ์ สะกดการันต์ วรรคตอน การใช้คำ ประโยค ย่อหน้า ตลอดจนนโยบายในการใช้ภาษาหรือแบบฉบับของหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตย-สารฉบับนั้น ๆ

2. ตรวจสอบความถูกต้องหรือข้อเท็จจริงของบทความ ข่าว เรื่อง สารคดีต่าง ๆ ที่จะตีพิมพ์เผยแพร่ในเวลานั้น

3. ตรวจสอบความต่อเนื่อง ในบทความ ข่าว เรื่อง ที่จะนำลงพิมพ์เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ เหตุการณ์ได้ต่อเนื่องกันไปตามลำดับ หรือปฏิบัติตามข้อความในหนังสือได้

4. ตรวจสอบขนาดคอลัมน์ เพื่อให้เนื้อเรื่องลงพิมพ์ให้พอดีกับขนาดของเนื้อที่สำหรับลงพิมพ์ในหน้านั้น ๆ

5. พาดหัวข่าว หัวรอง ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

6. กำหนดขนาด ของอักษร ทั้งหัวข่าว หัวรองและเนื้อเรื่องทั้งหมดและเครื่องหมาย การตกแต่งต้นฉบับให้แน่นอนลงไปก่อนจะเรียงพิมพ์

7. จัดการย่อเรื่อง ก่อนส่งต้นฉบับไปเรียงพิมพ์โดยจัดทำชื่อย่อของเรื่องแต่ละเรื่องไว้ โดยมีคำสั่งแนบเรื่องไว้ด้วยเนื่องจากเรียงพิมพ์ด้วยเครื่องจักร ต้องแยกหัวเรื่องออกจากเนื้อเรื่อง เพื่อให้สลับเรื่องหรือหลงเรื่องนั่นเอง

8. ตรวจสอบเรื่อง ข้อความ ถ้อยคำที่มีผลทำให้บุคคลเสียหายอันจะนำไปสู่การหมิ่นประมาท

9. ตรวจสอบการเขียนที่มีผลให้เกิด การโฆษณา บุคคลหรือคณะซึ่งไม่เป็นธรรมต่อส่วนรวม เช่น กรณีมีการเลือกตั้ง เป็นต้น

10. ตรวจสอบความถูกต้องแห่งจรรยาบรรณของหนังสือพิมพ์ทุกครั้งที่จะนำเรื่องลงพิมพ์

13. การแยกสีต้นฉบับงานการพิมพ์ แยกสีและการพิมพ์สี่สีภาพพิมพ์ สีที่เราเห็นสวย ๆ อยู่ในหนังสือต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะป็นสีอะไรก็ตามความจริงแล้ว ภาพสีนั้นเกิดจากการพิมพ์สีเพียง 4 สีให้ซ้อนกัน ซึ่งในการพิมพ์ภาพไม่ว่าจะเป็นการพิมพ์ด้วยระบบใดก็ตาม เมื่อใช้กล้องขยายส่องดูจะเห็นว่าภาพพิมพ์นั้นประกอบด้วยเม็ดสกรีน (Screen dot) จำนวนมากมาย ถ้ามองด้วยตาเปล่าจะเห็นเป็นเนื้อเดียวกันทั้งหมด เม็ดสกรีนเหล่านี้มีสีต่างๆ เป็น 4 สี คือ เม็ดสกรีนสีเหลือง (Yellow) สีฟ้า (Cyan) และสีม่วงแดง (Magenta) และสีดำ (Black) ซึ่งพิมพ์ซ้อนทับกันอยู่ในบริเวณสว่าง เม็ดสกรีนมีขนาดเล็กจะไม่ซ้อนกันในบริเวณโทนปานกลาง (Midtone) เม็ดสกรีนมีขนาดปานกลางและซ้อนกันบางส่วนในบริเวณเงาเม็ดสกรีนจะมีขนาดใหญ่และซ้อนกันมาก

ดังนั้น การแยกสีสำหรับทำแม่พิมพ์ 4 สี นี้จึงต้องนำภาพสีหรือฟิล์มสไลด์มาถ่ายลงบนฟิล์มด้วยกล้อง Process camera หรือด้วยเครื่องแยกสีสแกนเนอร์ (Color scanner) ผลสุดท้ายก็จะได้ฟิล์มสำหรับที่จะนำไปทำแม่พิมพ์ 4 ชั้น แต่ละชั้นจะนำไปถ่ายเป็นแม่พิมพ์สำหรับเข้าเครื่องพิมพ์แล้วเม็ดสกรีนแต่ละสีจะถูกพิมพ์ซ้อนทับกันออกมาเป็นสีตรงกับต้นฉบับสำหรับเครื่องพิมพ์ในระบบสี่สีนั้นจะมีทั้งชนิดที่พิมพ์ได้ครั้งละ 1 สี 2 และ 4 สีถ้าเป็นเครื่องพิมพ์ครั้งละ 1 สีจะต้องพิมพ์ลงบนกระดาษแผ่นเดียวกันถึง 4 ครั้งจึงจะได้ภาพสีที่สมบูรณ์โดยปกติและนิยมพิมพ์เรียงจากสีเหลืองก่อนแล้วพิมพ์สีแดง สีน้ำเงิน และสีดำ เป็นสีสุดท้าย ในกรณีที่พิมพ์ครั้งละ 4 สีจะมีลูกไม่เพิ่มขึ้นเป็น 4 ชุด กระดาษจะถูกป้อนผ่านเครื่องพิมพ์ทีละสีจนครบทั้ง 4 สี ก็จะได้ภาพพิมพ์สี่สีที่สมบูรณ์ ซึ่งสะดวกรวดเร็วกว่าพิมพ์ครั้งละ 1 สีมาก (ณรงค์ สมพงษ์ 2535 : 153)

14. การประกอบฟิล์ม ต้นฉบับทางการพิมพ์มีหลายชนิดด้วยกัน ก่อนทำแม่พิมพ์จำเป็นต้องรวมภาพต้นฉบับเหล่านี้ให้อยู่ในฟิล์มหรือแม่พิมพ์เดียวกันตามจุดมุ่งหมายของผู้ออกแบบที่ระบุไว้ในอาร์ตเวิร์ค การประกอบฟิล์ม เพื่อทำต้นฉบับแม่พิมพ์จะต้องให้ครบถ้วนและถูกต้องกับตำแหน่งหน้าในการทำเพลทแม่พิมพ์

15. การทำเพลทแม่พิมพ์ เมื่อได้ต้นแบบฟิล์มเป็นที่เรียบร้อยแล้วลำดับต่อไปก็จะนำไปถ่ายต้นฉบับฟิล์มลงบนเพลทด้วยน้ำยาซึ่งภาพก็จะปรากฏบนเพลทแม่พิมพ์

16. การพิมพ์ หลังจากที่เตรียมเพลทแม่พิมพ์ต้นฉบับสำหรับสิ่งพิมพ์แล้ว ในขั้นต่อไปก็คือการนำต้นฉบับไม่ผ่านกระบวนการพิมพ์ ซึ่งมีรายละเอียดและเทคนิคในการพิมพ์แตกต่างกันออกไปตามวิธีการพิมพ์นั้น ๆ วิธีการพิมพ์แต่ละแบบแต่ละวิธีจะเหมาะกับงานแต่ละลักษณะ การเลือกวิธีการควรให้เหมาะกับงานจะทำให้ได้สิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพดีและมีต้นทุนต่ำ ดังนั้นก่อนที่จะเริ่มทำการพิมพ์ ผู้ผลิตงานพิมพ์จึงควรศึกษาและวางแผนงานพิมพ์แต่ละวิธีและตัดสินใจว่าจะใช้วิธีใดจึงจะดีที่สุด

17. การตัดเจียนเล่ม หลังจากเข้าปกหนังสือแล้วจะต้องนำหนังสือไปเจียนเล่มให้เท่ากันทั้ง 4 ด้านด้วยเครื่องตัดกระดาษ ซึ่งมีขนาดต่างๆ กัน มีทั้งชนิดคั่นโยกด้วยมือและชนิดที่ควบคุมด้วยไฟฟ้า

18. การตรวจสอบและการประเมินผลงาน การออกแบบกราฟิกจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบตลอดจนทดลองใช้จริงจึงจะเป็นสิ่งที่ยืนยันถึงคุณภาพของงานการประเมินผลงานจะต้องประเมินผลเป็นลำดับคือ

1. ขั้นต้น (ฉบับร่าง) เป็นการประเมินชิ้นงานที่ยังเป็นแบบร่างในขั้นต้นที่สามารถปรับปรุงแก้ไขสี, เบกพร่องต่างๆ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
2. ขั้นต้นแบบจริง (ก่อนพิมพ์) เป็นการประเมินงานต้นแบบจริงที่ส่งผลไปยังขบวนการผลิต การประเมินในขั้นนี้จะต้องรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน เมื่อผ่านขั้นตอนนี้ไปแล้วจะถึงขั้นการพิมพ์จะแก้ไขลำบาก
3. ขั้นแบบสำรวจ (งานพิมพ์) เป็นการประเมินถึงขีดความสามารถในการผลิตที่ดีมีความสมบูรณ์ปราณีตตามลักษณะของต้นฉบับ
4. ขั้นหลังจากนำไปใช้ (หลังพิมพ์) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของชิ้นงานว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดตรงตามจุดประสงค์ที่คาดหวังไว้หรือไม่.

บรรณานุกรม

ณรงค์ สมพงษ์ การผลิตและการใช้สื่อด้านการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2522.

มบุญ แสงหิรัญ การสร้างงานโฆษณา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง , 2527.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ หนังสือและการฟิล์ม. ลพบุรี : วิทยาลัยครูเทพสตรี , 2537.

วิรุณ ตั้งเจริญ การออกแบบกราฟิก. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิวัฒนาการ , 2531.

วิชญ์ สุวรรณเพิ่ม การตกแต่งต้นฉบับ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร , 2526.